

ارزیابی مقایسه‌ای اثر نانوذرات دی اکسید تیتانیوم و نوع فتوکاتالیستی آن بر تشکیل بیوفیلم قارچی

فرنوش حقیقی^۱، شهلا رودبار محمدی^{۲*}، پریسا محمدی^۳، مهدی استمندی^۴

- ۱- کارشناس ارشد قارچ شناسی پزشکی، گروه قارچ شناسی پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
- ۲- استادیار، دکترای تخصصی قارچ شناسی، گروه قارچ شناسی پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران
- ۳- استادیار، دکترای تخصصی میکروب شناسی، گروه زیست شناسی دانشگاه الزهرا، تهران، ایران
- ۴- دانشجوی دکترا مهندسی نانو مواد، گروه مهندسی نانو مواد، دانشگاه فنی مهندسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۸۹/۱۱/۸ تاریخ پذیرش: ۹۰/۲/۲۸

چکیده

زمینه و هدف: کاندیدا آلبیکنس چهارمین عامل مهم عفونت‌های مزمن قارچی است که مخاط را درگیر نموده و ایجاد عفونت در بافت‌های عمقی می‌نماید. امروزه مرگ و میر ناشی از عفونت‌های بیوفیلم کاندیدایی که از طریق استفاده از ابزارهای پزشکی مانند کاتترها و ایمپلنت‌ها رو به افزایش است. لذا یافتن روش‌های نوین مبارزه با عوامل چنین عفونت‌های قارچی ضروری به نظر می‌رسد. در این مطالعه تلاش شد تا اثر ترکیبات ضد قارچی نانو ذرات دی اکسید تیتانیوم و دی اکسید تیتانیوم فتوکاتالیست بر روی بیوفیلم کاندیدا آلبیکنس ارزیابی گردد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تجربی-آزمایشگاهی نانو ذره دی اکسید تیتانیوم سنتز شده در معرض پرتو فرابنفش با طول موج ۳۷۰ نانومتر قرار گرفت. بیوفیلم کاندیدا آلبیکنس در پلیت‌های ۶×۶ خانه‌ای تشکیل شد و اثر خرد کاندیدایی نانوذرات دی اکسید تیتانیوم و دی اکسید تیتانیوم فتوکاتالیست بر روی آن بررسی شد. داده‌های جمع آوری شده با استفاده از آزمون آماری تی تست و نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: حداقل غلظت مهارکنندگی ۵۰، دی اکسید تیتانیوم فتوکاتالیست ۱/۹ میکروگرم در میلی‌لیتر و حداقل غلظت مهارکنندگی ۹۰، ۲/۷۴ میکروگرم در میلی‌لیتر و حداقل غلظت کشنندگی ۳/۳۷ میکروگرم در میلی‌لیتر تعیین گردید. غلظت مهارکنندگی بیوفیلم دی اکسید تیتانیوم و دی اکسید تیتانیوم فتوکاتالیست و فلوکونازول برای سویه حساس به فلوکونازول به ترتیب ۱۴/۱۴، ۵/۴ و ۴ میکروگرم در میلی‌لیتر و هم‌چنین برای سویه مقاوم به فلوکونازول به ترتیب ۴/۵، ۸/۸، ۳/۵ و ۸ میکروگرم در میلی‌لیتر بود.

نتیجه‌گیری: نانوذره دی اکسید تیتانیوم فتوکاتالیست اثر مطلوبی در حذف بیوفیلم کاندیدا آلبیکنس در مقایسه با داروی فلوکونازول نشان داد. از این رو می‌تواند راه کاری جدید جهت پیشگیری از تشکیل بیوفیلم قارچی به ویژه بیوفیلم‌های مرتبط با ابزارهای پزشکی باشد.

واژگان کلیدی: کاندیدا آلبیکنس، بیوفیلم قارچی، فتوکاتالیست، نانوذره دی اکسید تیتانیوم

*نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه تربیت مدرس، گروه قارچ شناسی پزشکی

Email: sh.mohammadi@modares.ac.ir

می باشند. این گونه ارگانیسم‌ها در یک بستر پلی‌اساکاریدی محصور می‌شوند که بر روی هر سطحی به ویژه سطوح مرتبط با سیستم‌های آبی-صنعتی و وسایل پزشکی تشکیل می‌شوند^{(۱)،(۲)}.

آنواع مختلفی از میکروارگانیسم‌ها قادرند در ساختار بیوفیلمی رشد کنند. بیوفیلم‌ها می‌توانند مشکل از یک جمعیت تک گونه‌ای یا اجتماعی از چندین گونه میکروبی باشند. بیوفیلم‌ها منبع عفونت‌های سیستمیک مقاوم به درمان می‌باشند که عفونت‌های متعددی مثل عفونت‌های مجرای ادراری، عفونت‌های کاتتری، عفونت‌های گوش میانی کودکان، پلاک‌های دندانی و عفونت‌های دریچه قلبی از آنها گزارش شده است^(۲).

شناسایی و معرفی عواملی که بتواند مانع تشکیل بیوفیلم گردد و یا رشد آن را مهار کند امروزه مورد توجه دانشمندان قرار گرفته است. از جمله این عوامل می‌توان به نانوذرات اشاره کرد^(۶). دی‌اکسید تیتانیوم به علت توانایی فتوکاتالیستی بسیار بالا بیش از هر ماده دیگری در پژوهش‌ها مورد استفاده قرار گرفته است^(۷).

دی‌اکسید تیتانیوم دارای سه ساختار کریستالی Anatase (Anatase)، روتال (Rutile) و بروکیت (Brookite) می‌باشد، اما پایدارترین فاز دی‌اکسید تیتانیوم در فشار و دمای معمول ساختار آناتاز بوده و دو فاز دیگر نیمه پایدار می‌باشند^(۸).

برخی از ویژگی‌های این ماده که موجب برتری آن نسبت به سایر ذرات شده است شامل مقاومت شیمیایی بالا، غیر سمی بودن آن، طول عمر بالای این ماده، در دسترس بودن و هزینه کم آن است^(۹).

با توجه به توانایی کاندیدا آلبیکنس در تشکیل بیوفیلم قارچی و نقش مهم آن در شیوع عفونت‌های بیمارستانی و از طرف دیگر با در نظر گرفتن تکنولوژی رو به رشد علم نانومواد، در این مطالعه اثر ضد قارچی نانوذرات دی‌اکسید تیتانیوم بر روی بیوفیلم کاندیدا آلبیکنس مورد ارزیابی قرار گرفت.

مقدمه

امروزه تکنولوژی مدرن امکان استفاده از وسایل جدید پزشکی را فراهم آورده است. استفاده از کاترهای وریدی، ادراری، دریچه‌های پروستیک، مفاصل مصنوعی و پروتزها و سایر ایمپلنت‌ها در علوم پزشکی متداول می‌باشند. گزارشات نشان می‌دهد که حداقل نیمی از عفونت‌های بیمارستانی در ارتباط با وسایل پزشکی می‌باشند که عاقب این گونه عفونت‌ها در برخی موارد بسیار خیم بوده به طوری که به برداشت و حذف این وسایل پزشکی می‌انجامد و حتی در مراحل پیشرفتی منجر به مرگ و میر بیماران می‌شود^{(۱)،(۲)}.

میکروارگانیسم‌های مختلف که توانایی تشکیل بیوفیلم را بر روی سطوح دارند می‌توانند بر روی ابزارهای پزشکی تجمع یابند و با کلینیزاسیون و ایجاد عفونت مشکلات خاصی را در درمان ایجاد کنند. از جمله این میکروارگانیسم‌ها گونه‌های کاندیدا هستند که توانایی تشکیل بیوفیلم بر روی مواد سنتیک را دارا می‌باشند. این امر نه تنها موجب پایداری عفونت‌های قارچی می‌شود بلکه می‌تواند با تسهیل چسبندگی سایر میکروارگانیسم‌ها منجر به بیماری‌های قارچی گردد^{(۳)،(۴)}.

بخش اعظم اجتماع میکروبی موجود در طبیعت را بیوفیلم‌ها تشکیل می‌دهند که تحت شرایط مختلف می‌توانند مفید یا مضر واقع شوند^(۳). امروزه بیوفیلم‌ها بسیار مورد توجه قرار دارند، زیرا در پزشکی می‌توانند مشکل ساز باشند، که این مسئله ناشی از ویژگی‌های بیوفیلم‌ها از جمله مقاومت بالا در برابر سیستم ایمنی، مقاومت آنتی بیوتیکی و مقاومت در برابر بیوسایدها و پرتوها می‌باشد^(۴).

طبق گزارش سازمان ملی بهداشت آمریکا (National Institutes of Health) عفونت‌های بیمارستانی توسط بیوفیلم‌ها ایجاد می‌شوند که این امر بیانگر نقش مهم آن در ایجاد بیماری‌های عفونی می‌باشد^(۵).

به لحاظ ساختاری، بیوفیلم‌ها اجتماع مستقل و پیچیده‌ای از ارگانیسم‌های تجمع یافته بر روی سطوح

سالین با اسیدیته استاندارد ۷/۴ شستشو داده شد و عمل شستشو سه بار تکرار شد. به دنبال آن ۲۰۰ میکرولیتر محیط YNB حاوی ۱۰۰ میلی مولار گلوکز به هر چاهک افزوده گردید و به مدت ۴۸ ساعت در انکوباتور شیکردار نگهداری شد. پس از طی زمان مورد نظر بیوفیلم تشکیل شده مجدداً با ۱۰۰ میکرولیتر بافر سالین شستشو داده شد. سپس رقت های ۵-۵/۰ میکرو گرم در میلی لیتر از نانوذرات دی اکسیدتیتانیوم و دی اکسیدتیتانیوم تابش دیده به هر چاهک پلی افروده گردید و حجم هر چاهک با استفاده از محیط RPMI- ۱۶۴۰ (Gibco) شرکت به ۱۰۰ میکرولیتر رسانیده شد.

پس از تشکیل بیوفیلم در چاهک های پلیت ۹۶ خانه ای به منظور بررسی تعداد سلول های زنده بیوفیلم از رنگ حیاتی تترازولیوم (شرکت سیگما) استفاده گردید. بدین ترتیب ابتدا ۵۰ میکرولیتر از سوسپانسیون سلولی هر چاهک جمع آوری شده به همراه ۵۰ میکرولیتر محیط YNB غنی شده با گلوکز و همچنین ۲۰ میکرولیتر محلول تترازولیوم به مدت ۴ ساعت در ۳۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد. پس از سپری شدن زمان مورد نظر و شستشو با بافر مذکور، ۱۰۰ میکرولیتر محلول ۵/۰ درصد دی متیل سولفو کساید (DMSO) به تمام چاهک های کنترل و آزمون افزوده گردید و مجدداً به مدت ۱۰ دقیقه در انکوباتور قرار داده شد. بعد از طی زمان گرمگذاری با استفاده از دستگاه الایزا ریدر (مدل Memmert آلمان) جذب نوری پلیت در ۵۶۰ نانومتر اندازه گیری گردید (۱۱). سپس اعداد جذب نوری در فرمول زیر جایگذاری گردید تا درصد مهار رشد مشخص گردد.

$$\text{[} OD_{560} - 100 \text{]} = \text{درصد مهار رشد بیوساید}$$

تمامی داده ها با استفاده از آزمون آماری تی تست و نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها

نتایج به دست آمده از روش تترازولیوم (MTT) و بر اساس فرمول (۱) نشان داد که مقدار بیوفیلم زمانی که از

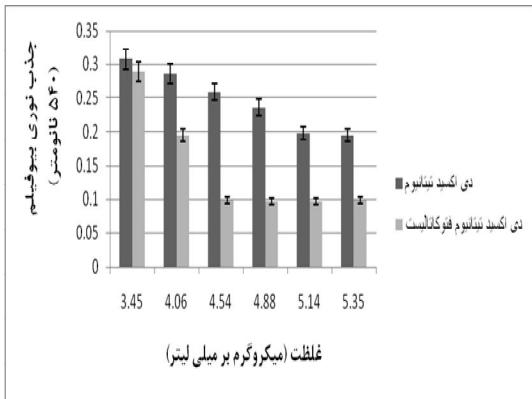
مواد و روش ها

در این مطالعه تجربی - آزمایشگاهی که در طی سال های ۸۹-۸۸ انجام شد، از دو سویه استاندارد کاندیدا آلبیکنس، سویه حساس ATCC ۱۰۲۳۱، تهیه شده از بخش قارچ شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران و سویه مقاوم ATCC ۷۶۶۱۵، تهیه شده از مرکز دارویی دانشگاه ارتش شانگهای چین استفاده شد. با استفاده از لام نئوبار سوسپانسیون سلولی به غلظت 1×10^6 سلول در هر میلی لیتر در بافر فسفات سالین (PBS) از هر یک از سویه ها تهیه گردید. سنتز نانوذرات دی اکسیدتیتانیوم به روش حقیقی انجام شد (۱۰).

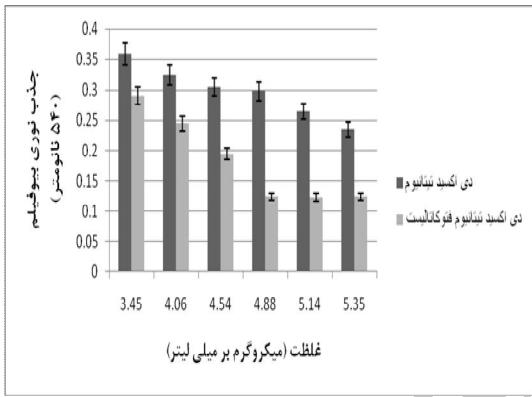
جهت تهیه نانوذرات فتوکاتالیست ابتدا محلول دی اکسیدتیتانیوم سنتز شده در داخل بشر ریخته شد و لامپ فرابنفش با طول موج ۳۷۰ نانومتر، ۵۶ میکرووات بر سانتی متر مربع در داخل لوله شیشه ای قرار داده شد. سپس میزان پرتو SIBATA خروجی فرابنفش با استفاده از دستگاه دیجیتال UV3 (چین) اندازه گیری شد. مقدار اندازه گیری شده معادل ۵۶ میکرووات بر سانتی متر مربع بود. سپس لامپ فرابنفش به مدت ۶۰ دقیقه در داخل محلول دی اکسیدتیتانیوم قرار داده شد.

حداقل غلظت مهار کنندگی مواد به روش حقیقی انجام شد (۱۰). این مرحله با استفاده از رقت های ۵-۵/۰ میکرو گرم بر میلی لیتر از نانوذرات دی اکسیدتیتانیوم و دی اکسیدتیتانیوم فتوکاتالیست و ۱۲۸-۱۲۵ میکرو گرم بر میلی لیتر از فلوكونازول به عنوان کنترل مثبت انجام شد.

YNB سوسپانسیونی به غلظت 1×10^6 در محیط (Himedia Yeast Nitrogen Base) میلی مولار گلوکز تهیه شد و به مقدار ۱۰۰ میکرولیتر از سوسپانسیون قارچی فوق در هر چاهک پلیت ۹۶ خانه ای ریخته شد. سپس پلیت در انکوباتور شیکردار (مدل Stuart Scientific انگلیس) ۳۷ درجه سانتی گراد با دور ۷۵ دقیقه به مدت ۹۰ دقیقه قرار گرفت تا سلول ها به کف چاهک متصل شوند. به منظور جداسازی سلول های اتصال نیافته و آزادی هر چاهک با ۱۰۰ میکرولیتر بافر فسفات

نمودار ۱. جذب نوری بیوفیلم سویه حساس تیمار شده با دو نوع نانوذره

نمودار ۲. جذب نوری بیوفیلم سویه مقاوم تیمار شده با دو نوع نانوذره

بحث

کاندیدا آلبیکنس شایع ترین قارچ ایجاد کننده عفونت‌های بیمارستانی است که با توجه به عوامل بیماری‌زا این قارچ می‌تواند عفونت‌های سیستمیک و مهاجم ایجاد نماید و مرگ و میر قابل توجهی را موجب شود. از جمله عوامل کاندیدا آلبیکنس، توانایی تشکیل بیوفیلم است که به دنبال اتصال کاندیدا به سطوح رخ داده و از آنجایی که بیوفیلم‌های میکروبی عموماً دارای مقاومت دارویی بالایی می‌باشند، سناسایی و معروفی عواملی که بتواند مانع تشکیل بیوفیلم بر روی سطوح مختلف به ویژه سطوح تجهیزات پزشکی گرددند از جمله اقدامات اساسی جهت پیش‌گیری از تشکیل بیوفیلم و جلوگیری از انتشار عفونت‌های قارچی بیمارستانی است^(۱۲). در این تحقیق از نانوذرات دی اکسید تیتانیوم و هم‌چنین از دی اکسید تیتانیوم تابش یافته

دی اکسید تیتانیوم استفاده شد، ۵۷ درصد کاهش یافت که این مقدار اختلاف معنی‌داری ($p < 0.05$) با گروه کنترل نشان داد و زمانی که از دی اکسید تیتانیوم فتوکاتالیستی استفاده شد، مقدار بیوفیلم به ۷۲ درصد کاهش یافت که نسبت به گروه کنترل دارای اختلاف معنی‌داری ($p < 0.05$) بود. در این مطالعه غلظت مهارکنندگی بیوفیلم فلوکونازول برای سویه حساس با توجه به حداقل غلظت مهارکنندگی آن ۰/۵ میکروگرم در میلی‌لیتر، ۴ میکروگرم در میلی‌لیتر بود. هم‌چنین در خصوص سویه مقاوم به فلوکونازول غلظت مهارکنندگی بیوفیلم با توجه به حداقل غلظت مهارکنندگی آن ۱ میکروگرم در میلی‌لیتر، ۸ میکروگرم در میلی‌لیتر تعیین شد.

بررسی نانوذرات دی اکسید تیتانیوم تابش یافته با لامپ فرابینکش با طول موج ۳۷۰ نانومتر، با استفاده از روش استاندارد میکرودایلوشن نشان داد که قدرت مهارکنندگی دی اکسید تیتانیوم زمانی که تابش می‌یابد از غلظت ۴/۰۶ میکروگرم در میلی‌لیتر به غلظت ۳/۳۷ میکروگرم در ۴/۵۵ میلی‌لیتر در خصوص سویه حساس و از غلظت ۳/۶۵ میکروگرم در میلی‌لیتر به غلظت ۳/۶۵ میکروگرم در میلی‌لیتر در خصوص سویه مقاوم کاهش می‌یابد. در نتیجه این نانوذرات خاصیت ضد قارچی آن افزایش می‌یابد (جدول ۱).

با استفاده از مقادیری معادل دو برابر غلظت مهارکنندگی از این دو نوع نانوذرات جهت بررسی توانایی کاهش تشکیل بیوفیلم بر دو سویه حساس و مقاوم کاندیدا آلبیکنس نشان داده شد که قدرت ضد قارچی نانوذرات تابش دیده در تمامی غلظت‌های به کار گرفته شده نسبت به نانوذره دی اکسید تیتانیوم بالاتر بوده است. با توجه به اطلاعات به دست آمده مناسب‌ترین غلظت مهارکنندگی بیوفیلم برای سویه حساس دی اکسید تیتانیوم ۴/۵۴ و برای سویه مقاوم ۴/۸۸ تعیین شد (نمودار ۱ و ۲).

فروزانیوم سولانی بعد از ۸ ساعت تابش اشعه فرابنفش در طول موج ۴۰۰-۳۰۰ نانومتر در ۲۰۰ وات بر متر کاهش حداقل ۴۱۰ گرمی در حیات سلول‌های قارچی را گزارش نمودند(۱۴). آکیبا و همکاران با بررسی اثرات ضد قارچی سطوح پوشش داده شده با دی اکسیدتیتانیوم فتوکاتالیست دریافتند که بعد از ۶۰ دقیقه و سپس ۹۰ دقیقه تابش کاهش چشم‌گیری در تعداد سلول‌های زنده کاندیدا آلیکنس مشاهده گردید(۱۵). باatin و همکاران با مطالعه بر روی نانوساختار دی اکسیدتیتانیوم و تأثیر آن بر روی بیوفیلم میکروبی نشان دادند که تخریب غشاء سلولی در سلول‌های آزادی بیشتر از سلول‌های بیوفیلم می‌باشد(۱۶).

دارای خاصیت فتوکاتالیستی جهت جلوگیری از تشکیل بیوفیلم استفاده گردید.

سون و همکاران با مطالعه بر روی خاصیت ضد میکروبی دی اکسیدتیتانیوم و اکسید روی اظهار کردند که با اشر ماده مذکور بر روی سوسپانسیون سلولی قارچ‌های کاندیدا آلیکنس و ساکارومیسیس سروزیه و آسپرژیلوس نایجر و باکتری‌های اشرشیاکولی، پسودوموناس آئروبیوزا و استافیلوکوکوس اورئوس سه گونه باکتریایی در عرض ۴۰ دقیقه از بین رفتند، در حالی که گونه‌های قارچی در عرض ۱۲۰ دقیقه تحت شرایط یکسان با پرتو لامپ سدیمی ۴۰۰ وات از بین رفتند(۱۷).

لونن و همکاران با بررسی تأثیر فتوکاتالیستی نوری دی اکسیدتیتانیوم بر قارچ کاندیدا آلیکنس و

جدول ۱. تعیین حداقل غلظت مهارکنندگی و حداقل غلظت کشنندگی نانوذرات دی اکسیدتیتانیوم و دی اکسیدتیتانیوم فتوکاتالیست بر سویه‌های حساس و مقاوم کاندیدا آلیکنس

سویه‌های مهارکننده کاندیدا آلیکنس	مهارکنندگی دی اکسیدتیتانیوم	مقادیر سویه‌های مهارکننده کاندیدا آلیکنس	کشنندگی دی اکسیدتیتانیوم فتوکاتالیست	حدوده غلظت (میکروگرم بر میلی لیتر)	میزان حداقل غلظت مهارکنندگی (میکروگرم بر میلی لیتر)	میزان حداقل غلظت مهارکنندگی (میکروگرم بر میلی لیتر)
سویه حساس	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۳/۵۱	۴/۰۶
سویه مقاوم	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۲/۷۴	۳/۲۷
سویه حساس	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۴/۰۶	۴/۵۵
سویه مقاوم	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۰/۵-۵	۲/۷۳	۳/۶۵

استفاده کرد. یکی از روش‌های متداو و استاندارد بررسی تشکیل بیوفیلم ارزیابی مقدار زنده بودن سلول‌ها پس از تیمار با مواد مورد نظر است، که بدین منظور می‌توان از رنگ حیاتی MTT استفاده کرد(۱۸). تست MTT یک روش رنگ‌سنگی نیمه کمی است که حیات سلول‌ها را اندازه‌گیری می‌کند. این آزمون بر اساس شکسته شدن کریستال‌های زرد رنگ تترازولیوم به وسیله آنزیم میتوکندریایی سوکسینات دهیدروژنаз که فقط در سلول‌های زنده فعل موجود می‌باشد انجام می‌شود که نتیجه آن ماده ارغوانی رنگ نامحلولی به نام فرومازان است که با استفاده از حلali نظری دی میتوکندریایی سولفوکساید، تغییر رنگ و تغییر جذب نوری آن اندازه‌گیری می‌گردد(۱۹، ۲۰). اندازه‌گیری جذب نوری انعکاسی از میزان زنده بودن

از آنجائی که در سطح بالینی با جایه‌های حساس و مقاوم روبرو هستیم لذا در این مطالعه از هر دو سویه حساس و مقاوم به فلوکونازول جهت مقایسه توانایی تشکیل بیوفیلم استفاده گردید. سویه‌های مقاوم قارچی معمولاً در ایجاد بیوفیلم‌های مقاوم به دارو مهمن تر از سویه‌های حساس می‌باشند(۱۷). جهت ارزیابی تشکیل و یا عدم تشکیل بیوفیلم روش‌های متعددی مانند استفاده از میکروسکوب لیزری نگاره کنفوکال، روش فلورسانس هیبریداسیون در محل یا استفاده از نوکلوتیدهای نشان دار وجود دارد(۱۸). چنانچه قابل دسترس بودن هر یک از این روش‌ها و قابلیت تکرارپذیری آنها و همچنین حساس بودن روش‌ها در نظر بگیریم می‌توان از تعدادی از تست‌ها جهت ارزیابی بیوفیلم

4. Prakash B, Veeregowda B, Krishnappa G. Biofilms: a survival strategy of bacteria. *Current Science*. 2003;85(9):1299-307.
5. Kerkseik K. A life in slime – biofilms rule the world. *Infectionresearch news and perspectives*. 2008; 9: 1571-8.
6. Habimana O, Steenkeste K, Fontaine-Aupart MP, Bellon-Fontaine MN, Kulakauskas S, Briandet R. Diffusion of nanoparticles in biofilms is altered by bacterial cell wall hydrophobicity. *Applied and environmental microbiology*. 2011;77(1): 367-368
7. Jeena V, Robinson RS. Green oxidations: Titanium dioxide induced tandem oxidation coupling reactions. *Beilstein Journal of Organic Chemistry*. 2009; ; 5(24):1-4.
8. Augugliaro V, Loddo V, López-Muñoz MJ, Márquez-Álvarez C, Palmisano G, Palmisano L, et al. Home-prepared anatase, rutile, and brookite TiO₂ for selective photocatalytic oxidation of 4-methoxybenzyl alcohol in water: reactivity and ATR-FTIR study. *Photochem Photobiol Sci*. 2009;8(5):663-9.
9. Enyashin AN, Seifert G. Structure, stability and electronic properties of TiO₂ nanostructures. *physica status solidi (b)*. 2005;242(7):1361-70.
10. Haghghi F, Roudbar Mohammadi Sh, Mohammadi P, Eskandari M. The evaluation of antifungal activity of titanium dioxide nanoparticles and ethylene diamine tetra_acetic acid on growth inhibition standard strain of *Candida albicans*. *Quarterly Journal of Yasuj University*.2010; 15(2):134-41.[Persian]
11. Krom BP, Cohen JB, McElhaney Feser GE, Cihlar RL. Optimized candidal biofilm microtiter assay. *Journal of microbiological methods*. 2007;68(2):421-3.
12. Nett JE, Andes D. Review of techniques for diagnosis of catheter-related *Candida* biofilm infections. *Current Fungal Infection Reports*. 2008;2(4):237-43.
13. Seven O, Dindar B, Aydemir S, Metin D, Ozinel M, Icli S. Solar photocatalytic disinfection of a group of bacteria and fungi aqueous suspensions with TiO₂, ZnO and Sahara desert dust. *Journal of Photochemistry and Photobiology A: Chemistry*. 2004;165(1-3):103-7.

سلول‌ها است که در صد سلول‌های زنده نیز با استفاده از فرمول (۱) محاسبه گردید. آزمون MTT در این مطالعه نشان داد که با پرتووده‌ی نانوذرات دی اکسید تیتانیوم در مقایسه با نانوذره پرتووده‌ی نشده قدرت مهار تشکیل بیوفیلم با اختلاف معنی‌داری از ۵۷ درصد به ۷۷ درصد افزایش یافت که در این صورت با استفاده از پرتو فرابنفش با طول موجی کوتاه‌تر از ۳۸۵ نانومتر انژری فاصله ترازهای نانوذرات پرتویدیه با ۳/۲ الکترون ولت به حالت برانگیختگی در می‌آید، که این برانگیختگی موجب اثر بخشی مناسب تر نانوذرات می‌شود(۲۱).

نتیجه گیری

با توجه به اثرات ضد میکروبی و قابل توجه نانوذرات پیشنهاد می‌گردد با استمرار این گونه مطالعات در آینده بر روی مدل‌های مختلف حیوانی محل اثر این ترکیبات را در سلول‌های باکتریایی و قارچی شناسایی نمود و با به دست آوردن اطلاعات بیشتر در خصوص سایر خواص ضد میکروبی چنین ترکیباتی امید آن می‌رود که بتوان از آنها در زدودن آلودگی‌های میکروبی سطوح و به ویژه در موارد بالینی استفاده نمود.

تشکر و قدردانی

این تحقیق مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد رشته قارچ شناسی پزشکی و با حمایت مالی دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس انجام شد.

منابع

1. Kumar A, Prasad R. Biofilms. *Journal of Medical Education and Research*. 2006;8(1):14-7.
2. Kojic EM, Darouiche RO. *Candida* infections of medical devices. *Clinical microbiology reviews*. 2004;17(2):255-67.
3. Butterfield PW, Bargmeyer AM, Camper AK, Biederman JA. Modified enzyme activity assay to determine biofilm biomass. *Journal of microbiological methods*. 2002;50(1):23-31.

14. Lonnen J, Kilvington S, Kehoe S, Al-Touati F, McGuigan K. Solar and photocatalytic disinfection of protozoan, fungal and bacterial microbes in drinking water. *Water research.* 2005;39(5):877-83.
15. Akiba N, Hayakawa I, Keh E, Watanabe A. Antifungal Effects of a Tissue Conditioner Coating Agent with TiO₂ Photocatalyst. *Journal of medical and dental sciences.* 2005;52(4):223-7.
16. Battin TJ, Kammer F, Weilhartner A, Ottofuelling S, Hofmann T. Nanostructured TiO₂: transport behavior and effects on aquatic microbial communities under environmental conditions. *Environmental science & technology.* 2009;43(21):8098-104.
17. Perumal P, Mekala S, Chaffin WLJ. Role for cell density in antifungal drug resistance in *Candida albicans* biofilms. *Antimicrobial agents and chemotherapy.* 2007;51(7):2454-63.
18. Schaudinn C, Carr G, Gorur A, Jaramillo D, Costerton J, Webster P. Imaging of endodontic biofilms by combined microscopy (FISH/cLSM-SEM). *Journal of Microscopy.* 2009; 235(2):124-7.
19. Plumb JA. Cell sensitivity assays: the MTT assay. *Methods in molecular medicine.* 2004; 88: 165-70.
20. Gordon O, Slenters TV, Brunetto PS, Villaruz AE, Sturdevant DE, Otto M, et al. Silver coordination polymers for prevention of implant infection: thiol interaction, impact on respiratory chain enzymes, and hydroxyl radical induction. *Antimicrobial agents and chemotherapy.* 2010;54(10):4208-18.
21. Mori K. Photo-Functionalized Materials Using Nanoparticles: Photocatalysis. *Kona.* 2004; 205-14.